

Ett besök i svenska kolonien i Erickson-Scandinavia.

För S. C. T. av Einar Swedén.

Här och var i Canada påträffas den större eller mindre kolonier, där våra landsmän utgöra majoriteten av befolkningen. Tillsammans av dessa vill jag nu för en stund följaktligen säga om ett eller några av dessa kolonier — är de i allmänhet såsom tre mindre kolonier — är de i allmänhet såsom tre mindre kolonier — är de i allmänhet såsom tre mindre kolonier.

mycket sten på fältet, och där ligger man mera vikt vid att frambringa hö och halla kreatur. Ibland har man också helt enkelt gått ifrån landbiten och sålunda givit upp kampen mot en föga givmild natur. I allmänhet syntes bland skandinaverna i dessa trakter råda ett visst västånd. De allra flesta hade bra byggt och automobilerna fanns det gott om. Just nu är det ju inte så gott att vara farmare. De låga priserna på alla farmprodukter hade här som över hela Canada, ja över hela världen framkallat en depression, som är lätt skönbar.

Att det är svenskar, som bygga och bo på dessa platser, höra redan av namnen. Järnvägsstationer heter Erickson, uppkallade efter en av de första svenska kolonisterna med detta namn. På nästan alla ställen är också den lilla staden Erickson belägen. Järnvägen i C. N. R. — Canadas statsjärnväg — och framlidna hit redan 1903. Vid den tiden hade landet nästan varit odladt och bebyggt. De första nybyggarna kom till här på 50 år sedan. Då såg landet som nu, till en del. Det var tätt skogbevuxet och inga vägar utom, där nu efter mycket arbete och mycken möda en blomstrande bygd är framtrödd. Man förtur lätt nog, varför våra landsmän slagit sig ned här. Naturen minner nämligen inte så litet om Mellan-Sverige. Ännu står skogen kvar på långa sträckor. Marken är kuperad och insjöar glittra mellan popPELLUNDAR och sådesått. Ja, på sina håll är naturen så typiskt svensk, att om man kommer hit med förbundna ögon och sedan finge skåda detta landskap att veta, var man är, skulle man kunna tro sig vara någonstans hemma i gamla Sverige. Ett stycke från Erickson station — ungefär 14 miles — träffar man ätt ett av de vackraste partierna i Manitoba. Det är runt Clear Lake, en förtjusande idyll. Här har nämligen en liten badort eller sommarort byggts upp på ett utmärkt ställe med små närliggande villor inbyggda i den djupa skogen utefter sjöstranden. Där hade något besökna denna här en plats en vacker söndagsmorgon, då naturen nyss klät sig som vackrast skrud, och jag säger med skalden: "Den det landet är rönt sett, han längtat dit, längtat dit igen." Här till bidrog också, det skall villigt erkännas, den ästfriet och trevliga jag och min vän Odelberg åtjoto hos en svensk familj här uppe, nämligen Ottofrid Carlsons.

Utmarkande för trakten var odlingen av pålsbärande djur. För några tior är sedan var här ett eldorado för trappern och jagaren. Nu är det nästa slut med detta, varför man i stället slagit sig på att odla djur i fångenskap. Det var två svenskar, Holm, far och son, som startade detta. Det finns nu flera större och mindre rancher, som odlar pålsdjur av silvvergräv, och de flesta av våra landsmän, som är aktieägare i dylika företag. Ja, t. o. m. prästen hade både råvar och mink.

Det största bolaget för uppfödning av silvverrävar hette Riding Mountain Fox Company och hade en verklig mästare i anläggningen. Jag träffade i mars månad under konferensmötet i Shaunavon, Sask., vår landsman C. H. Haralson, som är ordförande i detta bolag. Denne prästige man, sin kommundes mest betrodda, inbjöd mig att göra ett besök på den ranch, som ännu är i hans hemtrakt. Därifrån följer nu ett försök till skildring därifrån.

Silvverrävsuppfödningen i Canada har i synnerhet på de sista årtionden som bekant tagit stora proportioner. Man har alltmer kommit till den insikten, att silvverrävsavl är mera lönsamt än näring än vanlig husdjursavel. Därför har man inte blott gått i hop och bildat bolag för att driva förelsen i större skala, utan även många enstaka farmare ha startat rävdodling i mindre skala med några få par avelsdjur. Det är en intressant och ganska lönsam näringsslag, det är allmänna mening. Det var en vacker söndagsmorgon i våras, jag kom upp till ranchen. Det första jag såg var ett högt utstiktorn och ett högt brädstaket med inbyggd stältråd upp till i min enfald trodde jag, att tornet var till för turisternas skull. Jag hade nämligen hört, att många sådana sommartid besöka ranchen. På söndagarna kan man då räkna ända till hundra bilar. Men så var naturligtvis icke förhållandet. Tornet var till för ett mera praktiskt ändamål. En av värdarna sitter nämligen i det samma under ravnarnas parnings-tid i januari och februari. Han kan därifrån nog följa varje par och föra anteckningar, så att man kan veta, när ungarna äro att väntas. Vad det stora utstiktornet skall tjäna till, det förstår nog läsaren själv. Under mitt besök hade jag tur att bli insläppt "intra muros" (innanför murarna) fastän det var en synnerligen viktig tid, då ägaren i regeln obehörigen portförbudet alla och envar. Då jag förmodligen såg snäll och hygglig ut och dessutom var svensk, släppte basen in mig. Där fanns inhägnad vid inhägnad av stältrådnät, nätt måttligt och numrerade. Djuren äro förstås skygga, ovana som de äro vid främlingen vid denna tid på året. De lekte kurragomma med mig bakom sina små hus och togo ibland också sin tillflykt till "ly- eller klättrade uppför stältrådväggarna. De trodde kanske, att de sålunda skulle kunna undgå den farliga fienden, människan.

August Andréas var som bekant född och uppväxt i Grenna, där för länge sedan hans minne hedrats genom att en vacker minnestavla inbragts på den ryktbara polarforskares födelsehus vid Brahegatan.

I Grenna finnes ännu folk, som minnas Andréas från hans ungdomsår. En lekhamst och ungdomsvän till August Andréas var f. postlöjden Emil Kjellström, som ännu lever i den idylliska staden. Denne bar för Östgöta Correspondenten nedskrivt några små minnen från Andréas ungdom. De äro intressanta ur den synpunkten, att de ge oss en föreställning om Andréas tidigt utbildade karaktär och ett belegg för att flyktingens redan i barnåren syntes på hans tankar. Vi lämnar nu ordet åt hr. Kjellström.

Här och där såg jag några tidigt födda valpar, som voro ute och fröjdade sig åt livet i "den härliga vårsolens glans". Det är förstklassiga djur på denna ranch. Det kan till och med den icke sakkunnigaste förstå. Men så har man också startat med de allra bästa avelsdjuren, efter vad man berättade för mig. Här finnes nu över 250 råvar, och man medräknat alla valparna, representerande ett icke litet kapital. Äveln har lyckats alldeles utmärkt och med berättigad stolhet berättar värdaren — ciceronen, att man har flera kullar på 6 och 7 ja, ända upp till 8 valpar. Jag hade alltså tillfälle, att här studera en rästavast av allra bästa kvalitet. De äro alla registrerade. Råvarna äro naturligtvis i denna årstid icke skrudade i den påls, som gör dem så eftersökta. Färgen var nu nästan helsvart med den karak-

täriska vita svantippen. Men när vintern kommer och ströer silvver i deras hår och pålsen därjämte blir tjock, tät och glänsande, då lära djuren vara en syn för ögat.

När Andree skulle flyga från Grenna-berget.

En barndomsvän till polarforsaren berättar sina intressanta minnen.

August Andréas var som bekant född och uppväxt i Grenna, där för länge sedan hans minne hedrats genom att en vacker minnestavla inbragts på den ryktbara polarforskares födelsehus vid Brahegatan.

I Grenna finnes ännu folk, som minnas Andréas från hans ungdomsår. En lekhamst och ungdomsvän till August Andréas var f. postlöjden Emil Kjellström, som ännu lever i den idylliska staden. Denne bar för Östgöta Correspondenten nedskrivt några små minnen från Andréas ungdom. De äro intressanta ur den synpunkten, att de ge oss en föreställning om Andréas tidigt utbildade karaktär och ett belegg för att flyktingens redan i barnåren syntes på hans tankar. Vi lämnar nu ordet åt hr. Kjellström.

August "lär" mig simma.

Jag bodde som pojke i ett hus nästan mitt för apotekare Andrees vid Brahegatan och som jag var ungefär fjärdeårigen med sonen August blev vi lekkamrater. Jag skulle nog kunna berättat många saker från våra lyckliga barndomsår, men jag vill nöja mig med några handelser, som speciellt utmärks hos mig i mitt minne, därför att de gjorde ett särskilt intryck på det unga sinnet och väl i någon mån även därför att Andréas senare levnadsöden bidragit till att låta dem skimra ur minnets skattkammare.

August, som var en riktig frisiskan, hade tidigt lärt sig simma och nu ville hans förstås göra ätt även mig delaktig av den konsten. Men han var ingen vän av många och omständliga förberedelser och såförde han mig efter att ha lätit mig försöka några simtag vid stranden ut på djupa vatten — d. v. s. djupt i förhållande till min ringa person. Att lära sig lita på sig själv var enligt Augusts åsikt det enda rätta — den saken kom jag under årens lopp nogsamnt underfund med. Nå, jag befann mig alltså ute bland Vätterns klara böljor, och nu skulle jag visa vad jag dög till. Jo, vackert! Den som sjönk som en sten, det var allt jag, det. Och hade inte några karlar, och gingo där och plöjde på gamle greve Pers donationsjordar blivit kallade till hjälp och lyckats fiska upp mig från botten, så hade jag nu inte skrivit det här. Men på ett här hängde det allt den gången, ty först efter åtskillig möda lyckades man få liv i mig igen.

Vi äro intresserade för flygning. Vem som kom på det, vet jag inte nu längre, men förmodligen var det vännen August, som alltid var full av påhitt och som gärna tog ledningen i våra gemensamma företag. Vi hade nämligen beslutat göra våra experiment på luftseglatsens område och till den ändan konstruerat en väldig pappersdrake. Är det för övrigt att undra på, om sådana tankar uppstå i pojkhjärnor, när de ha det mäktiga Grenna-berget över sig — den praktigaste utgångspunkt för luftseglatser man kan drömma om. Och nog är Grenna vackert och i-

luftskippet. Men August han bar när skrittade! Vi hade i alla fall försökt.

En raket hör också till mina minnen i samband med August Andréas. Det var en kolossal bjässe, som August Andréas köpt av en ambulerande fyrverkarare. Med den lilla Grennatidningen på släskickades raketen upp från berget och försvann i nordlig riktning, men fastän August i marginalen på tidningen, liksom en gång på draken, skrivit en begäran om besked var den slog ned både vi ingenting vidare om dess öde, och det var kanske inte att undra på, även om den inte fastnat på månen.

Över isvidder.

Ännu ett minne av Andréas skulle jag vilja berätta. Det var en vinter med tämligen stark kold och Vättern hade för ovanlighetens skull slagits i bioar. August gick då i Jönköpings löroverk och jag var även tillfälligtvis i staden. Jag minns, att jag träffade honom vid Stora Hotellet. Han var genast eld och låser för att jag bums skulle följa med honom på hans jakt till fädernestaden. Isjakten låg i yttre hamnen, och vi hade bara ett kliva på menade han. Men inget var som vanl. betänksam. Jag tänkte på att de inte var alldeles utan risk att ge sig över sjön, ty det var rot om vakar och strömlor, och för övrigt var jag inte klädd för en sådan färd. Det sista fick förstås bli skölet för att jag endå nej. Men det skälet var icke lätt. "Åxeh", tyckte August, "du ser ju att jag själv inte har annat än mina skolkläder." Och därmed var saken avgjord. Det bar i väg till hamnen, och sedan stormsvärd och fok monterats på jakten, föro vi i vinande fart ut på isen. Kurser sattes först på Vista kulle, dit vi av den starka blåsten fördes på några minuter. Här var en besed råk, där sjön låg blå, men det fick inte hindra farten. Kursen hölls strikt och med vattnet försande kring jakten bar det över. Det var inte det enda kritiska stället, men bra gick det och efter halvtann timmes segling voro vi hemma och kunde August presentera sig för sin något hämne fader. Men den gången var det inte lärt ifrån att det vankats något härt som belönning för den våghaliga farten.

Senare i livet har jag också träffat samman med barndomsvännen, ista gången strax före hans olyckliga nordpolsexpedition. Då som så ofta fört fick jag inför honom spela tivilvarens roll och den gången var jag inte längre ensam om att bedöma hans förhållanden. Men Andréas svar var blott: "För mig, min kära vän, finnes ingen ärtävändning." Han var all ämt desamma. En stolt, storsållad karaktär, som följde sin kallelse, och inte frågade efter andras röst, om den stred mot vad han ansåg som likhets och ärans klart utstakade väg.

54 miljoner böcker. Enligt en nyligen utkommen statistik rörande de tyska städernas biblioteksbestånd äga Berlin, Muenchen och Leipzig de flesta böckerna i Tyskland. Berlin häller rekordet med 9,360,000 band. Därnäst följer Muenchen med 4,260,000 band och Leipzig har tack vare Deutsche Buchereis raska

En Resebyrå

kan bättre än någon annan stå den resande allmänheten till tjänst, när det gäller att planera för en resa — anskaffa pass — arrangera sällskapsresor — anvisa hotell och lämpliga turistplatser — — —

Dahl Steamship Agency är den enda skandinaviska resebyrån i Canada. Den har i över 20 år på ett oklanderligt sätt förmedlat tusentals resor för svenskar till och från Canada. Dess renommé är en garanti för Eder.

Snabb betjäning

Tillförlitlig behandling

Avgiftsfri konsultering

Veckans berättelse

Den modige.

Av Ilse E. Thomm.

Fullmänen stod högt på natthimlen och såg leende ut över det ödsliga landskapet. Beväringsmannen Schmerl Rosenbaum gick vakt vid krumnet. Timmarna tycktes honom ändlösa. Han tåk'e på kamraterna. Då han var polsk jude, fick han utstå mycken smålek från deras sida. Allra mest retade det honom, att de påstodo han vore en stackars mes. Han funderade på, hur han skulle bära sig åt för att visa motsatsen.

I närheten av krumnet låg kyrkogården. Spölika stoda gravvärdarna i det bleka månluset. De mörka cypresserna liknade gigantiska klosterbroder. Schmerl bleckade faste sig hypnotiskt vid den tyvsta trädgården. Gravstenarna fann han mystiska i den obestämda belvsningen. Han stod och stirrade. Han skulle inte bli förvånad, om nu något oemdomligt hände. Men intet skedde. Inte ens en ensom vandrare stöde på hans frid. Schmerl såg på sin klocka. Med en djup suck slouade han den åter i fickan. Tiden kröp med sniesselfart. Han räknade sina stog för att få litet omväxling i tristheten. Då han tröttat på det, gnolade han glada visor och sång sedan vemodstulla tankar till fastmön. Nu stirrade han åter på kyrkogården. Den omedelbara vitmenade muren var skadad på många ställen. Ett hål var till och med så stort, att en människa bekvämt kunde krypa igenom det.

Soldaten Schmerl Rosenbaum lutade till. Det kunde inte vara möjligt! Han måste ha misstagit sig. Men ju längre han stirrade på hålet i muren, desto tillfärsasåg han, att något rödde sig därinne. Vad kunde det vara? Var det en människa, så var det absolut en misstänkt figur. Kanhända en spion — eller rent av någon, som ville sätta eld på krumoret?

Schmerl lugnade sig. Nu om någonsin hade han tillfälle att visa sitt mod. Kamraternas, som allt i förlörlighet honom, skulle komma att hämnas. Resolut gjorde han ett beredd att skjuta. Allvarligt och djävt såg han ödet i vitöret. Nu kom skepnaden ut ur hålet och smög sig ljudlöst utefter muren. Individens måste ha ett smalt, gråskuggigt ansikte, tänkte Schmerl. Besvnerligt att den krop på alla fyra.

Infanteristen Rosenbaum kände ända situationen ganska kuslig. Om han bara säkert visste, att individiden hade onda avsikter. Ensom som han var, kunde han ju bli ihjälslagen. Kamraterna i tornets vaktstuga voro kanske oer spelade kort. De skulle naturligtvis inte höra, om han skrek på hjälpen. Nu gläddde det em'llertid att handla raskt. Han ställde sig i position och ronade med hög röst: — Halt! Vem där?

Intet svar. Endast hans egen fråga ekade från kyrkogårdsmuren. En rysning genomlade honom. Tillväxt redan nått upp till 3,120 000 band. Efter Dresden med 1,890,000 band komma Hamburg, Stuttgart, Frankfurt a. M. och Breslau med vardera betydligt ödmärnst följer Muenchen med 4,260,000 band och Leipzig har tack vare Deutsche Buchereis raska

Veckans berättelse

Den modige.

Av Ilse E. Thomm.

Fullmänen stod högt på natthimlen och såg leende ut över det ödsliga landskapet. Beväringsmannen Schmerl Rosenbaum gick vakt vid krumnet. Timmarna tycktes honom ändlösa. Han tåk'e på kamraterna. Då han var polsk jude, fick han utstå mycken smålek från deras sida. Allra mest retade det honom, att de påstodo han vore en stackars mes. Han funderade på, hur han skulle bära sig åt för att visa motsatsen.

I närheten av krumnet låg kyrkogården. Spölika stoda gravvärdarna i det bleka månluset. De mörka cypresserna liknade gigantiska klosterbroder. Schmerl bleckade faste sig hypnotiskt vid den tyvsta trädgården. Gravstenarna fann han mystiska i den obestämda belvsningen. Han stod och stirrade. Han skulle inte bli förvånad, om nu något oemdomligt hände. Men intet skedde. Inte ens en ensom vandrare stöde på hans frid. Schmerl såg på sin klocka. Med en djup suck slouade han den åter i fickan. Tiden kröp med sniesselfart. Han räknade sina stog för att få litet omväxling i tristheten. Då han tröttat på det, gnolade han glada visor och sång sedan vemodstulla tankar till fastmön. Nu stirrade han åter på kyrkogården. Den omedelbara vitmenade muren var skadad på många ställen. Ett hål var till och med så stort, att en människa bekvämt kunde krypa igenom det.

Soldaten Schmerl Rosenbaum lutade till. Det kunde inte vara möjligt! Han måste ha misstagit sig. Men ju längre han stirrade på hålet i muren, desto tillfärsasåg han, att något rödde sig därinne. Vad kunde det vara? Var det en människa, så var det absolut en misstänkt figur. Kanhända en spion — eller rent av någon, som ville sätta eld på krumoret?

Schmerl lugnade sig. Nu om någonsin hade han tillfälle att visa sitt mod. Kamraternas, som allt i förlörlighet honom, skulle komma att hämnas. Resolut gjorde han ett beredd att skjuta. Allvarligt och djävt såg han ödet i vitöret. Nu kom skepnaden ut ur hålet och smög sig ljudlöst utefter muren. Individens måste ha ett smalt, gråskuggigt ansikte, tänkte Schmerl. Besvnerligt att den krop på alla fyra.

Infanteristen Rosenbaum kände ända situationen ganska kuslig. Om han bara säkert visste, att individiden hade onda avsikter. Ensom som han var, kunde han ju bli ihjälslagen. Kamraterna i tornets vaktstuga voro kanske oer spelade kort. De skulle naturligtvis inte höra, om han skrek på hjälpen. Nu gläddde det em'llertid att handla raskt. Han ställde sig i position och ronade med hög röst: — Halt! Vem där?

Intet svar. Endast hans egen fråga ekade från kyrkogårdsmuren. En rysning genomlade honom. Tillväxt redan nått upp till 3,120 000 band. Efter Dresden med 1,890,000 band komma Hamburg, Stuttgart, Frankfurt a. M. och Breslau med vardera betydligt ödmärnst följer Muenchen med 4,260,000 band och Leipzig har tack vare Deutsche Buchereis raska

"Rulla edra egna"

Det är billigare med ZIG-ZAG

cigarettpapper

5c. bok med 120 blad
Den verkligt automatiska boken. Ett blad i taget. Inlett såseri. 120 blad 5c.

Begär ZIG-ZAG
och få 120 blad.

LÅKEROL

Den välkända svenska goda halsttablett
20c. per ask
Återförsäljare erhålla rabatt
Scandinavian Book Store
246 Logan Ave., Winnipeg, Man.

nom, men han ville inte inför sig själv tillstå någon ångestänke. Han upprepade frågan. Men hans stämma var inte längre så säker som förut. Återigen kom bara etik. Då han även tredje gången inte fick svar, siktade han och gav i id. Vaktens rusade till, då den börde skötet.

Vad står på, frågade en av soldaterna.
— Jag har skjutit honom. Han ligger någon stans därbertha vid muren.
Oftastående sågo kamraternas på honom. Schmerl skulle haf mod att skjuta!? Det föreföll dem nästan omöjligt. De ving bort till kyrkogårdsmuren för ett så den fallne. Infanteristen Rosenbaum stannade kvar på sin st. Påslätt hörde han ett ansvalv. Han berrep ingenting. En ödd var inte något att skratta åt. Kamraternas hämnas tillbala släpnade ut ett föremål. Då Schmerl fick se det, utbrast även han ett hjälpligt skrek. Esmerl hånade lite på det schack med löst och vitt skär. Ditåt. Då äro stirrade klagerande på honom.

Infanteristen Rosenbaum kände ända situationen ganska kuslig. Om han bara säkert visste, att individiden hade onda avsikter. Ensom som han var, kunde han ju bli ihjälslagen. Kamraterna i tornets vaktstuga voro kanske oer spelade kort. De skulle naturligtvis inte höra, om han skrek på hjälpen. Nu gläddde det em'llertid att handla raskt. Han ställde sig i position och ronade med hög röst: — Halt! Vem där?

Avgudad muhammedan dömd till tio års fängelse och böter.

KARACHI. Den inflytelserika muhammedanske ledaren Pir i Pigar, vilken dyrkas som ett helgon av tusentals människor i Sukkur-distriktet, har blivit dömd till 10 års fängelse och 2,000 rupies böter för brott mot lagen om innehav av väpen samt för att han hållit en människa inspärrad. Pir hade ställt till ansvar för 27 olika förselcer. En av anklagelserna löd på mord, men i denna punkt blev han frikänd. Skildringen av Pirs häktning och processen mot honom liknar en saga ur "Tusen och en natt."

Flera medlemmar av Pirs harem befrände.

Omständigheterna vid Pirs häktning voro ganska sensationella. Efter enträgen hemställan från kvinnorna i Pirs hus företog polisen vid midnattstid en razzia i hans fästning och befriade flera medlemmar av Pirs harem. Tre månader senare upptäckte polisen vid en undersökning i fästningen ett stort hemligt förråd av väpen o. ammunition. Dessutom upptäcktes en ung man, som sedan 4 år tillbaka varit inspärrad i en bur.

Friska, lyckliga barn
och vuxna äro tillfännandes i de hem, där

DR. PETERS
KURIKO

* Huset medicin. Den är moderns första tillflykt, när någon av hennes kära blir illamående. Den är alltid säker och tillförlitlig. Man finner den i medicinskåpen i miljonstä hem både här och där. Trämmande länder.
Den är beredd av rena, hälsogivande rotter och örter, innehåller inga skadliga droger och kan tryggas att smalsaren, såväl som åt unga och gamla med omälig konstitution.
Asterisken kunnat ej få en ärmad. För närmare upplysningar tillskriv
DR. PETER FAHNEY & SONS CO.
2541 Washington Blvd. CHICAGO, ILL.
Levereras tillfritt i Kanada.

PENNINGFÖRSÄNDELSE
Till de skandinaviska länderna. Högsta gällande dagskurser garantas. Förbindelser med de största bankerna. Tillskriv oss för närmare upplysningar. Remittera med "post money order" eller "bank draft" betalt till oss.

Dahl Steamship Agency
Grundlagd 1909.
325 Logan Ave. Winnipeg, Man.